

PRAWO PRACY ZBIÓR PRZEPISÓW

2025

Stan prawny na 2 stycznia 2025 roku

Kodeks pracy

Wynagrodzenia, urlopy i czas pracy

Ochrona zatrudnienia i świadectwa pracy

Organizacje pracodawców, związki
zawodowe i spory zbiorowe

Państwowa Inspekcja Pracy

Bezpieczeństwo i higiena pracy,
wypadki przy pracy, choroby zawodowe

Koszty sądowe i sądownictwo pracy

PRAWO PRACY

ZBIÓR PRZEPISÓW

2025

Stan prawny na 2 stycznia 2025 roku

Kodeks pracy

Wynagrodzenia, urlopy i czas pracy

Ochrona zatrudnienia i świadectwa pracy

Organizacje pracodawców, związki
zawodowe i spory zbiorowe

Państwowa Inspekcja Pracy

Bezpieczeństwo i higiena pracy,
wypadki przy pracy, choroby zawodowe

Koszty sądowe i sądownictwo pracy

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 2 stycznia 2025 r.

Wydawczyni
Małgorzata Stańczak

Redaktor prowadzący
Mariusz Kurzyński

Projekt okładek serii
Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

Tytuły umieszczone nad jednostkami redakcyjnymi i wyróżnione tekstem pogrubionym pochodzą od wydawnictwa i nie są częścią aktu normatywnego.

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2025

ISBN 978-83-8390-339-2
41. wydanie

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. +48 728 313 462
mailto: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

UWZGLĘDNIAM ZMIANY WCHODZĄCE W ŻYCIE Z DNIEM:

KODEKS PRACY:

- 10 listopada 2024 r.** – ustawa z 12 lipca 2024 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz.U. poz. 1222)
- 1 lutego 2025 r.** – ustawa z 6 grudnia 2024 r. o zmianie ustawy o dniach wolnych od pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1965)
- 19 marca 2025 r.** – ustawa z 6 grudnia 2024 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1871)

USTAWA O MINIMALNYM WYNAGRODZENIU ZA PRACĘ:

- 3 grudnia 2024 r.** – obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 27 listopada 2024 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. poz. 1773)

ROZPORZĄDZENIE W SPRAWIE WYSOKOŚCI MINIMALNEGO WYNAGRODZENIA ZA PRACĘ ORAZ WYSOKOŚCI MINIMALNEJ STAWKI GODZINOWEJ:

- 1 stycznia 2025 r.** – rozporządzenie Rady Ministrów z 12 września 2024 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2025 r. (Dz.U. poz. 1362)

USTAWA O ŚWIADCZENIACH PIENIĘŻNYCH Z UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO W RAZIE CHOROBY I MACIERZYŃSTWA:

- 19 marca 2025 r.** – ustawa z 6 grudnia 2024 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1871)

USTAWA O KSZTAŁTOWANIU WYNAGRODZEŃ W PAŃSTWOWEJ SFERZE BUDŻETOWEJ:

- 12 września 2024 r.** – obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 23 lipca 2024 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. poz. 1356)

USTAWA O DODATKOWYM WYNAGRODZENIU ROCZNYM DLA PRACOWNIKÓW JEDNOSTEK SFERY BUDŻETOWEJ:

- 19 marca 2025 r.** – ustawa z 6 grudnia 2024 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1871)

USTAWA O DNIACH WOLNYCH OD PRACY:

- 1 lutego 2025 r.** – ustawa z 6 grudnia 2024 r. o zmianie ustawy o dniach wolnych od pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1965)

UWZGLĘDNIĄ ZMIANY WCHODZĄCE W ŻYCIE Z DNIEM:

USTAWA O SZCZEGÓLNYCH ZASADACH ROZWIĄZYWANIA Z PRACOWNIKAMI STOSUNKÓW PRACY Z PRZYCZYN NIEDOTYCZĄCYCH PRACOWNIKÓW:

19 marca 2025 r. – ustawa z 6 grudnia 2024 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1871)

USTAWA O OCHRONIE ROSZCZEŃ PRACOWNICZYCH W RAZIE NIEWYPŁACALNOŚCI PRACODAWCY:

9 listopada 2024 r. – ustawa z 18 października 2024 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z udzielaniem pomocy de minimis (Dz.U. poz. 1635)

19 marca 2025 r. – ustawa z 6 grudnia 2024 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1871)

USTAWA O REHABILITACJI ZAWODOWEJ I SPOŁECZNEJ ORAZ ZATRUDNIANIU OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH:

1 lipca 2024 r., 1 stycznia 2025 r. – ustawa z 5 grudnia 2024 r. o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. poz. 1961)

30 września 2024 r. – ustawa z 25 września 2024 r. o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. poz. 1494)

1 października 2024 r. – ustawa z 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic” (Dz.U. poz. 858)

z dniem wdrożenia rozwiązań technicznych – ustawa z 26 maja 2023 r. o aplikacji mObywatel (Dz.U. poz. 1234)

z dniem wdrożenia rozwiązań technicznych – ustawa z 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym (Dz.U. poz. 1429)

USTAWA O PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI PRACY:

22 listopada 2024 r. – obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 7 listopada 2024 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz.U. poz. 1712)

USTAWA O ZAOPATRZENIU Z TYTUŁU WYPADKÓW LUB CHORÓB ZAWODOWYCH POWSTAŁYCH W SZCZEGÓLNYCH OKOLICZNOŚCIACH:

1 stycznia 2025 r. – ustawa z 26 lipca 2024 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1243)

USTAWA O UBEZPIECZENIU SPOŁECZNYM Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHORÓB ZAWODOWYCH:

1 stycznia 2025 r. – ustawa z 26 lipca 2024 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1243)

UWZGLĘDNIĄ ZMIANY WCHODZĄCE W ŻYCIE Z DNIEM:

USTAWA O KOSZTACH SĄDOWYCH W SPRAWACH CYWILNYCH:

- 29 sierpnia 2024 r.** – ustawa z 24 lipca 2024 r. o zmianie ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1237)

ROZPORZĄDZENIE W SPRAWIE OPŁAT ZA CZYNNOŚCI ADWOKACKIE:

- 31 grudnia 2024 r.** – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 23 grudnia 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. poz. 1949)

ROZPORZĄDZENIE W SPRAWIE OPŁAT ZA CZYNNOŚCI RADCÓW PRAWNYCH:

- 31 grudnia 2024 r.** – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 23 grudnia 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. poz. 1947)

SPIS TREŚCI

KODEKS PRACY

Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy	23
Preambuła. (<i>uchylona</i>)	26
Dział pierwszy. Przepisy ogólne	26
Rozdział I. Przepisy wstępne	26
Rozdział II. Podstawowe zasady prawa pracy	27
Rozdział IIa. Równe traktowanie w zatrudnieniu.....	30
Rozdział IIb. Nadzór i kontrola przestrzegania prawa pracy	33
Rozdział III. (<i>uchylony</i>)	33
Dział drugi. Stosunek pracy	33
Rozdział I. Przepisy ogólne	33
Rozdział II. Umowa o pracę.....	44
Oddział 1. Zawarcie umowy o pracę	44
Oddział 2. Przepisy ogólne o rozwiązaniu umowy o pracę	51
Oddział 3. Rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem	52
Oddział 4. Uprawnienia pracownika w razie nieuzasadnionego lub niezgodnego z prawem wypowiedzenia umowy o pracę przez pracodawcę	55
Oddział 5. Rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia	58
Oddział 6. Uprawnienia pracownika w razie niezgodnego z prawem rozwiązania przez pracodawcę umowy o pracę bez wypowiedzenia	59
Oddział 6a. Uprawnienia pracodawcy w razie nieuzasadnionego rozwiązania przez pracownika umowy o pracę bez wypowiedzenia	61
Oddział 7. Wygaśnięcie umowy o pracę	61
Rozdział IIa. (<i>uchylony</i>)	63
Rozdział IIb. (<i>uchylony</i>)	64
Rozdział IIc. Praca zdalna	64

Rozdział III. Stosunek pracy na podstawie powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę	71
Oddział 1. Stosunek pracy na podstawie powołania	71
Oddział 2. Stosunek pracy na podstawie wyboru	73
Oddział 3. Stosunek pracy na podstawie mianowania	74
Oddział 4. Stosunek pracy na podstawie spółdzielczej umowy o pracę	74
Dział trzeci. Wynagrodzenie za pracę i inne świadczenia	74
Rozdział I. Ustalanie wynagrodzenia za pracę i innych świadczeń związanych z pracą	74
Rozdział Ia. Wynagrodzenie za pracę	77
Rozdział II. Ochrona wynagrodzenia za pracę	78
Rozdział III. Świadczenia przysługujące w okresie czasowej niezdolności do pracy	81
Rozdział IIIa. Odprawa rentowa lub emerytalna	82
Rozdział IV. Odprawa pośmiertna	82
Dział czwarty. Obowiązki pracodawcy i pracownika	83
Rozdział I. Obowiązki pracodawcy	83
Rozdział II. Obowiązki pracownika	90
Rozdział IIa. Zakaz konkurencji	90
Rozdział III. Kwalifikacje zawodowe pracowników	91
Rozdział IV. Regulamin pracy	93
Rozdział V. Nagrody i wyróżnienia	95
Rozdział VI. Odpowiedzialność porządkowa pracowników	95
Dział piąty. Odpowiedzialność materialna pracowników	97
Rozdział I. Odpowiedzialność pracownika za szkodę wyrządzoną pracodawcy	97
Rozdział II. Odpowiedzialność za mienie powierzone pracownikowi	99
Dział szósty. Czas pracy	100
Rozdział I. Przepisy ogólne	100
Rozdział II. Normy i ogólny wymiar czasu pracy	100
Rozdział III. Okresy odpoczynku	102
Rozdział IV. Systemy i rozkłady czasu pracy	103
Rozdział V. Praca w godzinach nadliczbowych	109
Rozdział VI. Praca w porze nocnej	112
Rozdział VII. Praca w niedziele i święta	113
Dział siódmy. Urlopy pracownicze	115
Rozdział I. Urlopy wypoczynkowe	115
Rozdział Ia. Urlop opiekuńczy	121
Rozdział II. Urlopy bezpłatne	122
Dział ósmy. Uprawnienia pracowników związane z rodzicielstwem	123
Dział dziewiąty. Zatrudnianie młodocianych	147
Rozdział I. Przepisy ogólne	147

Rozdział II. Zawieranie i rozwiązywanie umów o pracę w celu przygotowania zawodowego.....	148
Rozdział III. Doksztalcanie.....	149
Rozdział IIIa. Zatrudnianie młodocianych w innym celu niż przygotowanie zawodowe.....	150
Rozdział IV. Szczególna ochrona zdrowia	151
Rozdział V. Urlopy wypoczynkowe	152
Rozdział VI. Rzemieślnicze przygotowanie zawodowe.....	153
Dział dziesiąty. Bezpieczeństwo i higiena pracy.....	153
Rozdział I. Podstawowe obowiązki pracodawcy.....	153
Rozdział II. Prawa i obowiązki pracownika	156
Rozdział III. Obiekty budowlane i pomieszczenia pracy.....	158
Rozdział IV. Maszyny i inne urządzenia techniczne	158
Rozdział V. Czynniki oraz procesy pracy stwarzające szczególne zagrożenie dla zdrowia lub życia	159
Rozdział VI. Profilaktyczna ochrona zdrowia.....	163
Rozdział VII. Wypadki przy pracy i choroby zawodowe.....	168
Rozdział VIII. Szkolenie.....	171
Rozdział IX. Środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze	172
Rozdział X. Służba bezpieczeństwa i higieny pracy.....	174
Rozdział XI. Konsultacje w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz komisja bezpieczeństwa i higieny pracy.....	175
Rozdział XII. Obowiązki organów sprawujących nadzór nad przedsiębiorstwami lub innymi jednostkami organizacyjnymi państwowymi albo samorządowymi.....	176
Rozdział XIII. Przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące wykonywania prac w różnych gałęziach pracy	177
Dział jedenasty. Układy zbiorowe pracy.....	178
Rozdział I. Przepisy ogólne	178
Rozdział II. Ponadzakładowy układ zbiorowy pracy	184
Rozdział III. Zakładowy układ zbiorowy pracy	187
Dział dwunasty. Rozpatrywanie sporów o roszczenia ze stosunku pracy	189
Rozdział I. Przepisy ogólne	189
Rozdział II. Postępowanie pojednawcze	190
Rozdział III. Sądy pracy.....	192
Dział trzynasty. Odpowiedzialność za wykroczenia przeciwko prawom pracownika	193
Rozdział II. (<i>uchylony</i>).....	196
Dział czternasty. Przedawnienie roszczeń.....	196
Dział czternasty ^a . (<i>uchylony</i>).....	198
Dział piętnasty. Przepisy końcowe	198

Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Przepisy wprowadzające	
Kodeks pracy	203
Rozdział 1. Przepisy ogólne	203
Rozdział 2. Zmiany w przepisach obowiązujących.....	207
Rozdział 3. Przepisy przejściowe i końcowe	210
Skorowidz	215
Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 października 1974 r. w sprawie wspólnej odpowiedzialności materialnej pracowników za powierzone mienie	225
Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 października 1975 r. w sprawie warunków odpowiedzialności materialnej pracowników za szkodę w powierzonym mieniu	231

WYNAGRODZENIA, URLOPY I CZAS PRACY

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 r. w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy	237
Ustawa z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę	245
Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 września 2024 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2025 r.	257
Ustawa z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa	259
Rozdział 1. Przepisy ogólne	259
Rozdział 2. Zasiłek chorobowy.....	261
Rozdział 3. Świadczenie rehabilitacyjne.....	266

Rozdział 4. Zasiłek wyrównawczy.....	268
Rozdział 5. (<i>uchylony</i>).....	269
Rozdział 6. Zasiłek macierzyński	269
Rozdział 7. Zasiłek opiekuńczy	277
Rozdział 8. Zasady ustalania podstawy wymiaru zasiłków przysługujących ubezpieczonym będącym pracownikami	279
Rozdział 9. Zasady ustalania podstawy wymiaru zasiłków przysługujących ubezpieczonym niebędącym pracownikami.....	282
Rozdział 10. Dokumentowanie prawa do zasiłków i kontrola orzekania o czasowej niezdolności do pracy.....	286
Rozdział 11. Postępowanie w sprawach ustalania prawa do zasiłków i zasady ich wypłaty.....	300
Rozdział 12. Zmiany w przepisach obowiązujących	307
Rozdział 13. Przepisy przejściowe i końcowe	307
Skorowidz	311
Ustawa z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw	315
Ustawa z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej	325
Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej	329
Rozdział 1. Przepisy ogólne	329
Rozdział 2. Podróż krajowa	331
Rozdział 3. Podróż zagraniczna	333
Rozdział 4. Przepisy końcowe.....	336
ZAŁĄCZNIK. Wysokość diety za dobę podróży zagranicznej oraz limitu na nocleg w poszczególnych państwach	337
Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy.....	341

Ustawa z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy	345
Ustawa z dnia 20 lipca 1990 r. o wliczaniu okresów pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym do pracowniczego stażu pracy	347
Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop	349
Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 maja 2023 r. w sprawie wniosków dotyczących uprawnień pracowników związanych z rodzicielstwem oraz dokumentów dołączanych do takich wniosków	355
Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 15 maja 1996 r. w sprawie sposobu usprawiedliwiania nieobecności w pracy oraz udzielania pracownikom zwolnień od pracy	373
Rozdział 1. Usprawiedliwianie nieobecności w pracy.....	373
Rozdział 2. Zwolnienia od pracy.....	375
Rozdział 3. Przepisy końcowe.....	378

OCHRONA ZATRUDNIENIA I ŚWIADECTWA PRACY

Ustawa z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników.....	381
Ustawa z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy	391
Rozdział 1. Przepisy ogólne	391
Rozdział 2. Niewypłacalność pracodawcy	391
Rozdział 3. Pracodawca, pracownik	397
Rozdział 4. Zakres oraz tryb zaspokajania roszczeń pracowniczych z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	398

Rozdział 5. Zakres oraz tryb zwrotu środków do Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	408
Rozdział 6. Finansowanie Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	412
Rozdział 7. Zadania władzy publicznej	415
Rozdział 7a. Kontrola	416
Rozdział 8. Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe	417
 Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	421
Rozdział 1. Przepisy ogólne	421
Rozdział 2. Orzekanie o niepełnosprawności oraz ustalanie poziomu potrzeby wsparcia	425
Rozdział 3. Rehabilitacja osób niepełnosprawnych	450
Rozdział 4. Uprawnienia osób niepełnosprawnych	458
Rozdział 5. Szczególne obowiązki i uprawnienia pracodawców w związku z zatrudnianiem osób niepełnosprawnych	464
Rozdział 6. Zakłady pracy chronionej i zakłady aktywności zawodowej.....	483
Rozdział 7. Zadania i organizacja służb działających na rzecz osób niepełnosprawnych	496
Rozdział 8. Szkolenie osób niepełnosprawnych	501
Rozdział 9. Krajowa Rada Konsultacyjna do Spraw Osób Niepełnosprawnych	503
Rozdział 10. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.....	507
Rozdział 10a. Odpowiedzialność za wykroczenia przeciwko przepisom ustawy	522
Rozdział 11. Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe	523
 Skorowidz	531
 Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych	539
Rozdział 1. Przepisy ogólne	539
Rozdział 2. Tworzenie Funduszu	541
Rozdział 3. Zmiany w przepisach obowiązujących oraz przepisy przejściowe i końcowe	549

Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 grudnia 2016 r. w sprawie świadectwa pracy	551
ZAŁĄCZNIK. Wzór (Świadectwo pracy)	556
Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 grudnia 2018 r. w sprawie dokumentacji pracowniczej	563
Rozdział 1. Przepisy ogólne	563
Rozdział 2. Prowadzenie i przechowywanie dokumentacji pracowniczej.....	564
Rozdział 3. Szczególne wymagania dotyczące prowadzenia i przechowywania dokumentacji w postaci elektronicznej	571
Rozdział 4. Przenoszenie dokumentacji pracowniczej pomiędzy systemami teleinformatycznymi.....	573
Rozdział 5. Doręczanie informacji lub zawiadomienia o możliwości odbioru dokumentacji pracowniczej oraz sposób odbioru tej dokumentacji	574
Rozdział 6. Wydawanie kopii dokumentacji pracowniczej	576
Rozdział 7. Przepisy przejściowe i końcowe	576
ZAŁĄCZNIK. Minimalne wymagania techniczne dla odwzorowań cyfrowych	578

**ORGANIZACJE PRACODAWCÓW,
ZWIĄZKI ZAWODOWE I SPORY ZBIOROWE**

Ustawa z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców	581
Rozdział 1. Przepisy ogólne	581
Rozdział 2. Tworzenie związków pracodawców	583
Rozdział 3. Uprawnienia organizacji pracodawców	585
Rozdział 4. Odpowiedzialność za naruszenie przepisów prawa	586
Rozdział 5. Przepisy przejściowe i końcowe	587
Ustawa z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych	589
Rozdział 1. Przepisy ogólne	589
Rozdział 2. Tworzenie związków zawodowych	594
Rozdział 3. Uprawnienia związków zawodowych	595
Rozdział 3a. Reprezentatywna organizacja związkowa.....	600
Rozdział 4. Zakładowa organizacja związkowa	602

Rozdział 5. Odpowiedzialność za naruszenie przepisów ustawy.....	613
Rozdział 6. Przepisy szczególne	615
Rozdział 7. Zmiany w przepisach obowiązujących oraz przepisy przejściowe i końcowe	615
Skorowidz	619
Ustawa z dnia 23 maja 1991 r. o rozwiązywaniu sporów zbiorowych	623
Rozdział 1. Przepisy ogólne	623
Rozdział 2. Rokowania	624
Rozdział 3. Mediacja i arbitraż	625
Rozdział 4. Strajk.....	627
Rozdział 5. Odpowiedzialność za naruszenie przepisów ustawy.....	629
Rozdział 6. Przepisy przejściowe i końcowe	630

PAŃSTWOWA INSPEKCJA PRACY

Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy.....	633
Rozdział 1. Organizacja Państwowej Inspekcji Pracy	633
Rozdział 2. Zadania Państwowej Inspekcji Pracy	637
Rozdział 3. Zakres działania organów Państwowej Inspekcji Pracy	646
Rozdział 4. Postępowanie kontrolne	649
Rozdział 5. Pracownicy Państwowej Inspekcji Pracy.....	657
Rozdział 6. Odpowiedzialność porządkowa i dyscyplinarna	668
Rozdział 7. Zmiany w przepisach obowiązujących	677
Rozdział 8. Przepisy przejściowe i końcowe	677

BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY, WYPADKI PRZY PRACY, CHOROBY ZAWODOWE

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy	683
Dział I. Przepisy wstępne.....	683
Dział II. Obiekty budowlane i teren zakładu pracy	686
Dział III. Pomieszczenia pracy	689
Rozdział 1. Przepisy ogólne	689

Rozdział 2. Oświetlenie	693
Rozdział 3. Ogrzewanie i wentylacja	695
Dział IV. Procesy pracy	697
Rozdział 1. Przepisy ogólne	697
Rozdział 2. Organizacja stanowisk pracy.....	701
Rozdział 3. Obsługa i stosowanie maszyn, narzędzi i innych urządzeń technicznych.....	703
Rozdział 4. Transport wewnętrzny i magazynowanie.....	706
Rozdział 5. Ochrona przed hałasem.....	709
Rozdział 6. Prace szczególnie niebezpieczne.....	710
A. Przepisy ogólne	710
B. Roboty budowlane, rozbiórkowe, remontowe i montażowe prowadzone bez wstrzymania ruchu zakładu pracy lub jego części.....	711
C. Prace w zbiornikach, kanałach, wnętrzach urządzeń technicznych i w innych niebezpiecznych przestrzeniach zamkniętych	712
D. Prace przy użyciu materiałów niebezpiecznych.....	714
E. Prace na wysokości.....	719
Dział V. Pomieszczenia i urządzenia higienicznosanitarne oraz zaopatrzenie pracowników w napoje i środki higieny osobistej	721
Dział VI. Przepisy przejściowe i końcowe.....	722
ZAŁĄCZNIKI.....	724
Załącznik Nr 1. Szczegółowe zasady stosowania znaków i sygnałów bezpieczeństwa.....	724
Rozdział 1. Przepisy ogólne	724
Rozdział 2. Wymagania dotyczące stosowania znaków bezpieczeństwa.....	726
Rozdział 3. Wymagania dotyczące oznaczania przeszkód, niebezpiecznych miejsc i dróg	726
Rozdział 4. Wymagania dotyczące sygnałów świetlnych.....	727
Rozdział 5. Wymagania dotyczące sygnałów dźwiękowych.....	728
Rozdział 6. Wymagania dotyczące stosowania komunikatów słownych	728
Rozdział 7. Wymagania dotyczące stosowania sygnałów ręcznych.....	729
Załącznik Nr 2. Szczegółowe zasady stosowania środków ochrony indywidualnej	733
Załącznik Nr 3. Wymagania dla pomieszczeń i urządzeń higienicznosanitarnych	761
Rozdział 1. Przepisy ogólne	761

Rozdział 2. Szatnie	762
Przepisy ogólne	762
Szatnie odzieży własnej pracowników	764
Szatnie odzieży roboczej i ochronnej	765
Szatnie podstawowe	765
Szatnie przepustowe	766
Rozdział 3. Umywalnie i pomieszczenia z natryskami	766
Rozdział 4. Ustępy	768
Rozdział 5. Jadalnie	769
Rozdział 6. Pomieszczenia do wypoczynku	771
Rozdział 7. (<i>uchylony</i>)	772
Rozdział 8. Pomieszczenia do prania, odkażania, suszenia i odpylania odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej	772
Rozdział 9. Pomieszczenia do ogrzewania się pracowników	773
Skorowidz	775
Ustawa z dnia 30 października 2002 r. o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach	781
Ustawa z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych	787
Rozdział 1. Przepisy ogólne	787
Rozdział 2. Rodzaje świadczeń z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, warunki nabywania prawa do świadczeń, zasady i tryb ich przyznawania, ustalania ich wysokości oraz zasady ich wypłaty	793
Rozdział 3. Zbieg prawa do świadczeń	802
Rozdział 4. Zasady różnicowania stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w zależności od zagrożeń zawodowych i ich skutków	804
Rozdział 5. Zasady finansowania prewencji wypadkowej	809
Rozdział 6. Zmiany w przepisach obowiązujących oraz przepisy przejściowe i końcowe	815
Skorowidz	821

KOSZTY SĄDOWE I SĄDOWNICTWO PRACY

Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (wyciąg)	829
Tytuł I. Przepisy ogólne	829
Tytuł II. Opłaty	832
Dział 1. Przepisy ogólne	832
Dział 2. Wysokość opłat we wszystkich rodzajach spraw	837
Dział 3. Wysokość opłat w procesie	840
Rozdział 3. Sprawy z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych	840
Dział 4. Wysokość opłat w postępowaniu nieprocesowym	841
Rozdział 1. Sprawy z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego	841
Rozdział 2. Sprawy z zakresu prawa rzeczowego	842
Rozdział 3. Sprawy z zakresu prawa o księgach wieczystych	842
Rozdział 5. Sprawy z zakresu działania Krajowego Rejestru Sądowego	844
Rozdział 5a. Sprawy z zakresu rejestru fundacji rodzinnych	846
Rozdział 6. Inne sprawy rozpoznawane w postępowaniu nieprocesowym	847
Dział 5. Wysokość opłat w postępowaniu zabezpieczającym	847
Dział 8. Opłaty kancelaryjne	848
Dział 9. Zwrot opłaty	849
Tytuł III. Wydatki	851
Dział 1. Przepisy ogólne	851
Dział 2. Należności świadków, biegłych, tłumaczy i stron w postępowaniu cywilnym	852
Tytuł IV. Zwolnienie od kosztów sądowych	857
Tytuł V. Wykonanie orzeczeń w zakresie należności sądowych	868
Tytuł VI. Zmiany w przepisach obowiązujących	870
Tytuł VII. Przepisy przejściowe i końcowe	870
Ustawa z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rozpoznawaniu przez sądy spraw z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych	871
Rozdział 1. Rozpoznawanie spraw z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych	871
Rozdział 2. (<i>pominięty</i>)	872
Rozdział 3. Przepisy przejściowe i końcowe	872

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 marca 2004 r. w sprawie przechowywania akt spraw sądowych oraz ich przekazywania do archiwów państwowych lub do zniszczenia.....	875
Rozdział 1. Przepisy ogólne	875
Rozdział 2. Okresy przechowywania akt spraw karnych	876
Rozdział 3. Okresy przechowywania akt spraw o wykroczenia.....	877
Rozdział 4. Okresy przechowywania akt spraw cywilnych i gospodarczych.....	877
Rozdział 5. Okresy przechowywania akt spraw rozpoznawanych w sądach rodzinnych	879
Rozdział 6. Okresy przechowywania akt spraw z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych	880
Rozdział 7. Okresy przechowywania ksiąg i urzędzeń ewidencyjnych w sprawach sądowych	881
Rozdział 8. Warunki i tryb przechowywania, niszczenia oraz przekazywania archiwom państwowym akt spraw sądowych.....	881
Rozdział 9. Przepisy przejściowe i końcowe	884

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie	887
Rozdział 1. Przepisy ogólne	887
Rozdział 2. Stawki minimalne w sprawach cywilnych, ze stosunku pracy i ubezpieczeń społecznych	888
Rozdział 3. Stawki minimalne w sprawach karnych i w sprawach o wykroczenia.....	894
Rozdział 3a. Stawki minimalne w sprawach nieletnich	896
Rozdział 4. Stawki minimalne w innych sprawach.....	896
Rozdział 5. Wysokość opłat za czynności adwokackie przed organami wymiaru sprawiedliwości	897
Rozdział 6. Przepisy przejściowe i końcowe	899

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych	901
Rozdział 1. Przepisy ogólne	901
Rozdział 2. Stawki minimalne w sprawach cywilnych, ze stosunku pracy i ubezpieczeń społecznych	902

Rozdział 3. Stawki minimalne w sprawach karnych i w sprawach o wykroczenia	908
Rozdział 3a. Stawki minimalne w sprawach nieletnich	910
Rozdział 4. Stawki minimalne w innych sprawach.....	910
Rozdział 5. Wysokość opłat za czynności radców prawnych przed organami wymiaru sprawiedliwości	911
Rozdział 6. Przepisy przejściowe i końcowe	913

KODEKS PRACY

Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy	23
Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Przepisy wprowadzające Kodeks pracy	203
Skorowidz	215
Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 października 1974 r. w sprawie wspólnej odpowiedzialności materialnej pracowników za powierzone mienie	225
Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 października 1975 r. w sprawie warunków odpowiedzialności materialnej pracowników za szkodę w powierzonym mieniu	231

Ustawa

z dnia 26 czerwca 1974 r.

Kodeks pracy¹

(tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 1465;
zm.: Dz.U. z 2024 r. poz. 878, poz. 1222, poz. 1871, poz. 1965)

¹ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

- 1) dyrektywy 83/477/EWG z 19 września 1983 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy (druga dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 8 dyrektywy 80/1107/EWG) (Dz.Urz. WE L 263 z 24.09.1983, ze zm.),
- 2) dyrektywy 86/188/EWG z 12 maja 1986 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie hałasu w miejscu pracy (Dz.Urz. WE L 137 z 24.05.1986),
- 3) dyrektywy 89/391/EWG z 12 czerwca 1989 r. w sprawie wprowadzenia środków w celu poprawy bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy (Dz.Urz. WE L 183 z 29.06.1989),
- 4) dyrektywy 89/654/EWG z 30 listopada 1989 r. dotyczącej minimalnych wymagań w dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w miejscu pracy (pierwsza dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) (Dz.Urz. WE L 393 z 30.12.1989),
- 5) dyrektywy 89/655/EWG z 30 listopada 1989 r. dotyczącej minimalnych wymagań w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny użytkowania sprzętu roboczego przez pracowników podczas pracy (druga dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) (Dz.Urz. WE L 393 z 30.12.1989, ze zm.),
- 6) dyrektywy 89/656/EWG z 30 listopada 1989 r. w sprawie minimalnych wymagań w dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników korzystających z wyposażenia ochrony osobistej (trzecia dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) (Dz.Urz. WE L 393 z 30.12.1989),
- 7) dyrektywy 90/269/EWG z 29 maja 1990 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących ochrony zdrowia i bezpieczeństwa podczas ręcznego przemieszczania ciężarów w przypadku możliwości wystąpienia zagrożenia, zwłaszcza urazów kręgosłupa pracowników (czwarta szczegółowa dyrektywa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) (Dz.Urz. WE L 156 z 21.06.1990),
- 8) dyrektywy 90/270/EWG z 29 maja 1990 r. w sprawie minimalnych wymagań w dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia przy pracy z urządzeniami wyposażonymi w monitory ekranowe (piąta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) (Dz.Urz. WE L 156 z 21.06.1990),

- 9) dyrektywy 90/394/EWG z 28 czerwca 1990 r. w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniem dotyczącym narażenia na działanie czynników rakotwórczych podczas pracy (szósta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) (Dz.Urz. WE L 196 z 26.07.1990, ze zm.),
- 10) dyrektywy 91/322/EWG z 29 maja 1991 r. w sprawie ustalenia indykatywnych wartości granicznych w wykonaniu dyrektywy 80/1107/EWG w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie czynników chemicznych, fizycznych i biologicznych w miejscu pracy (Dz.Urz. WE L 177 z 05.07.1991),
- 11) dyrektywy 91/383/EWG z 25 czerwca 1991 r. uzupełniającej środki mające wspierać poprawę bezpieczeństwa i zdrowia w pracy pracowników pozostających w stosunku pracy na czas określony lub w czasowym stosunku pracy (Dz.Urz. WE L 206 z 29.07.1991),
- 12) dyrektywy 91/533/EWG z 14 października 1991 r. w sprawie obowiązku pracodawcy dotyczącym informowania pracowników o warunkach stosowanych do umowy lub stosunku pracy (Dz.Urz. WE L 288 z 08.07.1992),
- 13) dyrektywy 92/57/EWG z 24 czerwca 1992 r. w sprawie wprowadzenia w życie minimalnych wymagań w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w miejscach tymczasowych lub ruchomych budowach (ósma dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) (Dz.Urz. WE L 245 z 26.08.1992),
- 14) dyrektywy 92/58/EWG z 24 czerwca 1992 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących znaków bezpieczeństwa i/lub zdrowia w miejscu pracy (dziewiąta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) (Dz.Urz. WE L 245 z 26.08.1992),
- 15) dyrektywy 92/85/EWG z 19 października 1992 r. w sprawie wprowadzenia środków służących wspieraniu poprawy w miejscu pracy bezpieczeństwa i zdrowia pracownic w ciąży, pracownic, które niedawno rodziły i pracownic karmiących piersią (dziesiąta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) (Dz.Urz. WE L 348 z 28.11.1992),
- 16) dyrektywy 93/104/WE z 23 listopada 1993 r. dotyczącej niektórych aspektów organizacji czasu pracy (Dz.Urz. WE L 307 z 13.12.1993),
- 17) dyrektywy 94/33/WE z 22 czerwca 1994 r. w sprawie ochrony pracy osób młodych (Dz.Urz. WE L 216 z 20.08.1994),
- 18) dyrektywy 96/34/WE z 3 czerwca 1996 r. w sprawie Porozumienia ramowego dotyczącego urlopu rodzicielskiego zawartego przez Europejską Unię Konfederacji Przemysłowych i Pracodawców /UNICE/, Europejskie Centrum Przedsiębiorstw Publicznych /CEEP/ oraz Europejską Konfederację Związków Zawodowych /ETUC/ (Dz.Urz. WE L 145 z 19.06.1996),
- 19) (*uchylony*)
- 20) dyrektywy 97/80/WE z 15 grudnia 1997 r. dotyczącej ciężaru dowodu w sprawach dyskryminacji ze względu na płeć (Dz.Urz. WE L 14 z 20.01.1998),
- 21) dyrektywy 98/24/WE z 7 kwietnia 1998 r. w sprawie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników przed ryzykiem związanym z czynnikami chemicznymi w miejscu pracy (czternasta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) (Dz.Urz. WE L 131 z 05.05.1998),
- 22) dyrektywy 99/70/WE z 28 czerwca 1999 r. dotyczącej Porozumienia ramowego w sprawie pracy na czas określony, zawartego przez Europejską Unię Konfederacji Przemysłowych i Pracodawców (UNICE), Europejskie Centrum Przedsiębiorstw Publicznych (CEEP) oraz Europejską Konfederację Związków Zawodowych (ETUC) (Dz.Urz. WE L 175 z 10.07.1999),

- 23) dyrektywy 1999/92/WE z 16 grudnia 1999 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników zatrudnionych na stanowiskach pracy, na których może wystąpić atmosfera wybuchowa (piętnasta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) (Dz.Urz. WE L 23 z 28.01.2000),
- 24) dyrektywy 2000/34/WE z 22 czerwca 2000 r. zmieniającej dyrektywę 93/104/WE dotyczącą niektórych aspektów organizacji czasu pracy w celu objęcia sektorów i działalności wyłączonej z tej dyrektywy (Dz.Urz. WE L 195 z 01.08.2000),
- 25) dyrektywy 2000/39/WE z 8 czerwca 2000 r. ustanawiającej pierwszą listę indykatywnych wartości granicznych narażenia na czynniki zewnętrzne podczas pracy – w związku z wykonaniem dyrektywy Rady 98/24/WE w sprawie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników przed ryzykiem związanym ze środkami chemicznymi w miejscu pracy (Dz.Urz. WE L 142 z 16.06.2000),
- 26) dyrektywy 2000/43/WE z 29 czerwca 2000 r. wprowadzającej w życie zasadę równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne (Dz.Urz. WE L 180 z 19.07.2000),
- 27) dyrektywy 2000/54/WE z 18 września 2000 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie czynników biologicznych w miejscu pracy (siódma dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) (Dz.Urz. WE L 262 z 17.10.2000),
- 28) dyrektywy 2000/78/WE z 27 listopada 2000 r. ustanawiającej ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy (Dz.Urz. WE L 303 z 02.12.2000),
- 29) dyrektywy 2002/44/WE z 25 czerwca 2002 r. w sprawie minimalnych wymagań w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa dotyczących narażenia pracowników na ryzyko spowodowane czynnikami fizycznymi (wibracji) (szesnasta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) (Dz.Urz. WE L 177 z 06.07.2002),
- 30) dyrektywy 2003/10/WE z 6 lutego 2003 r. w sprawie minimalnych wymagań w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa dotyczących narażenia pracowników na ryzyko spowodowane czynnikami fizycznymi (hałasem) (siedemnasta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) (Dz.Urz. WE L 42 z 15.02.2003),
- 31) dyrektywy 2010/18/UE z 8 marca 2010 r. w sprawie wdrożenia zmienionego porozumienia ramowego dotyczącego urlopu rodzicielskiego zawartego przez BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP i ETUC oraz uchylającej dyrektywę 96/34/WE (Dz.Urz. UE L 68 z 18.03.2010, str. 13),
- 32) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1152 z 20 czerwca 2019 r. w sprawie przejrzystych i przewidywalnych warunków pracy w Unii Europejskiej (Dz.Urz. UE L 186 z 11.07.2019, str. 105),
- 33) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1158 z 20 czerwca 2019 r. w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym rodziców i opiekunów oraz uchylającej dyrektywę Rady 2010/18/UE (Dz.Urz. UE L 188 z 12.07.2019, str. 79),
- 34) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/431 z dnia 9 marca 2022 r. zmieniającej dyrektywę 2004/37/WE w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniem dotyczącym narażenia na działanie czynników rakotwórczych lub mutagenów podczas pracy (Dz.Urz. UE L 88 z 16.03.2022, str. 1 oraz Dz.Urz. UE L 2023/90090 z 14.11.2023).

Dane dotyczące ogłoszenia aktów prawa Unii Europejskiej, zamieszczone w niniejszej ustawie – z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej – dotyczą ogłoszenia tych aktów w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej – wydanie specjalne.

Odnośnik 1 zmieniony przez art. 1 pkt 1 ustawy z 23 maja 2024 r. (Dz.U. poz. 878) zmieniającej nin. ustawę z dniem 29 czerwca 2024 r.

Preambuła

(*uchylona*)

Dział pierwszy Przepisy ogólne

Rozdział I Przepisy wstępne

Zakres regulacji

Art. 1. Kodeks pracy określa prawa i obowiązki pracowników i pracodawców.

Definicja pracownika

Art. 2. Pracownikiem jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę.

Definicja pracodawcy

Art. 3. Pracodawcą jest jednostka organizacyjna, choćby nie posiadała osobowości prawnej, a także osoba fizyczna, jeżeli zatrudniają one pracowników.

Podmiot dokonujący czynności z zakresu prawa pracy

Art. 3¹. § 1. Za pracodawcę będącego jednostką organizacyjną czynności w sprawach z zakresu prawa pracy dokonuje osoba lub organ zarządzający tą jednostką albo inna wyznaczona do tego osoba.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio do pracodawcy będącego osobą fizyczną, jeżeli nie dokonuje on osobiście czynności, o których mowa w tym przepisie.

Art. 4. (*uchylony*)

Pragmatyki pracownicze

Art. 5. Jeżeli stosunek pracy określonej kategorii pracowników regulują przepisy szczególne, przepisy kodeksu stosuje się w zakresie nieuregulowanym tymi przepisami.

Art. 6–7. (*uchylone*)

Nadużycie prawa podmiotowego

Art. 8. Nie można czynić ze swego prawa użytku, który byłby sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub zasadami współżycia

społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony.

Źródła prawa pracy

Art. 9. § 1. Ilekroć w Kodeksie pracy jest mowa o prawie pracy, rozumie się przez to przepisy Kodeksu pracy oraz przepisy innych ustaw i aktów wykonawczych, określające prawa i obowiązki pracowników i pracodawców, a także postanowienia układów zbiorowych pracy i innych opartych na ustawie porozumień zbiorowych, regulaminów i statutów określających prawa i obowiązki stron stosunku pracy.

§ 2. Postanowienia układów zbiorowych pracy i porozumień zbiorowych oraz regulaminów i statutów nie mogą być mniej korzystne dla pracowników niż przepisy Kodeksu pracy oraz innych ustaw i aktów wykonawczych.

§ 3. Postanowienia regulaminów i statutów nie mogą być mniej korzystne dla pracowników niż postanowienia układów zbiorowych pracy i porozumień zbiorowych.

§ 4. Postanowienia układów zbiorowych pracy i innych opartych na ustawie porozumień zbiorowych, regulaminów oraz statutów określających prawa i obowiązki stron stosunku pracy, naruszające zasadę równego traktowania w zatrudnieniu, nie obowiązują.

Porozumienie o zawieszeniu stosowania przepisów prawa pracy

Art. 9¹. § 1. Jeżeli jest to uzasadnione sytuacją finansową pracodawcy, może być zawarte porozumienie o zawieszeniu stosowania w całości lub w części przepisów prawa pracy, określających prawa i obowiązki stron stosunku pracy; nie dotyczy to przepisów Kodeksu pracy oraz przepisów innych ustaw i aktów wykonawczych.

§ 2. Porozumienie, o którym mowa w § 1, zawiera pracodawca i reprezentująca pracowników organizacja związkowa, a jeżeli pracodawca nie jest objęty działaniem takiej organizacji, porozumienie zawiera pracodawca i przedstawicielstwo pracowników wyłonione w trybie przyjętym u tego pracodawcy.

§ 3. Zawieszenie stosowania przepisów prawa pracy nie może trwać dłużej niż przez okres 3 lat. Przepis art. 241²⁷ § 3 stosuje się odpowiednio.

§ 4. Pracodawca przekazuje porozumienie właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy.

§ 5. Przepisy § 1–4 nie naruszają przepisów art. 241²⁷.

Rozdział II

Podstawowe zasady prawa pracy

Prawo do pracy

Art. 10. § 1. Każdy ma prawo do swobodnie wybranej pracy. Nikomu, z wyjątkiem przypadków określonych w ustawie, nie można zabronić wykonywania zawodu.

Zbiór uwzględnia zmiany opublikowane do 1 stycznia 2025 r., w tym:

Ustawa – Kodeks pracy:

- ustawa z 6 grudnia 2024 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1871)
- ustawa z 6 grudnia 2024 r. o zmianie ustawy o dniach wolnych od pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1965)

Ustawa o dniach wolnych od pracy oraz niektórych innych ustaw:

- ustawa z 6 grudnia 2024 r. o zmianie ustawy o dniach wolnych od pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1965)

Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych:

- ustawa z 25 września 2024 r. o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. poz. 1494)
- ustawa z 5 grudnia 2024 r. o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. poz. 1961)

W publikacji uwzględniono także rozporządzenie Rady Ministrów z 12 września 2024 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2025 r. (Dz.U. poz. 1362).

Wykaz wszystkich zmian zamieszczono przed spisem treści.

9 788383 903392 W 4 1 P 0 1

ISBN 978-83-8390-339-2

9 788383 903392

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA +48 801 044 545

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL

CENA 89 ZŁ (W TYM 5% VAT)